

# احمد ايلله

## عدالت داستانى

عالمىق ادبىياتى

عليرضا ذبهق



# احمد ایلہ عدالت داستانی

عاشیق ادبیاتی

علیرضا ذیحق

(ع. آغ چایی)

انتشارات زوفا

1385

# احمد ایله عدالت داستانی

داستانی بیله ن و یازان : علیرضا ذیحق (ع.آغ چایی)

شمارگان : 300 جلد

چاپ اول : 1385

لیتوگرافی، چاپ و صحافی : سروش خوی

شابک 9-08-7229-964

ISBN 964-7229-08-9

کتابخانه ملی ایران 80-12849 م

انتشارات زوفا:

تهران - صندوق پستی 731 - 13185

[zihagh@yahoo.com](mailto:zihagh@yahoo.com)

## احمد ايله عدالت داستانى

سايىق قديم لر همدان شهرينده بير ظاليم زور دئيه ن ارباب وارايدى مهدي خان آدیندا . مهدي خان رعيتە او اندازه بهره وئرهردى كى اولمه ديريل كنجينسين و بو ايل دن او ايله يتتيرسين . اونون بير قیزی وارايدى عدالت آدیندا و گونده آتاسى نان اوز به گؤز ايدى كى گوردو ك لرى ايش لر دوز دئيل . آتاسینا دئيردى : « سن نيه گر ك رعيتين حقين آلب اؤزون يئيه سن . هر كس گر ك اؤز تلاش و زحمتى نين بهره سين اؤزو يئيه .

مهدي خان ، عدالتين بو سؤز لر يندن چوخ ناراحات ايدى و دليل - نصحيت ايله اونون دوشونجه سين ده ييشديره بيلميردى . ايندى كى عدالتى تانيدىق گوره ك احمد كيم دى . عدالت گيلين قونشولو غوندا « كرم » آدلى بير رعيت وارايدى كى اؤزون دن توپراقى و زمى سى اولدوغو ايچون مهدي خان ين آلى آلتيندا دئيل دى . احمد ، كر مين او غلو ايدى و او تاريخ او دؤوره ده احمد ايله عدالت ايكيسى بير مکتب ده درس اوخويوردولار .

اونلار زامانلا بويا - باشا چاتيرلار و گون او گون اولور كى كرم ايسته بيردارى دونياده اولان بير دانا او غلو احمدى ائولنديريب بؤيوك بير توى - دوگون توتا . خانىما دئير كى احمد ين كيمسه ده گؤزو وارسا گنديب اونو آلماغيميز ياخچى دى . احمد ين آتاسى دا چوخ سئوينيب دئدى : « اونان بير خبر توتوب گليب سنه دئيه رم . گوره ك كيمين قيزين ايستير كيم دن خوشو گلير . » آخشام اولجاق احمد ائوه گليب اؤز اتاقينا گتديك ده ، آتاسى اؤزونو اونون يانينا وئريب دئدى : « نچه مدت لردى حسرت چكير ديك سنه توى ائنده ك

توی باشلایاق! ایندی کی آتان بو ایشه راضی لیق ائدیب سؤیله گوروم کیمی ایستیرسن! احمد اوتانان کیمی اولوب دیلی توتار- توتماز دندی: «آناجان دونیادا تکجه سئودیکیم، گوز آچیب گوردوگوم و آیلا- ایللر کونول وئردیکیم قیز، عدالتدی.»

تاکی دئیهنده عدالتی سئورهه احمدین آناسی دئی: «نئجه؟! نئجه؟! اوغول سن عدالتی ایستیرسن؟! او بیر ارباب قیزی بیز بیر رعیت. اونلا بیزیم کی توتماز و بلکه ده ایسته دیک سنه گلهمدی! باشقا بیری یوخمو؟» احمد آناسی نان مهربان چیلیق لا دانیشارکن سؤیله دی: «من عدالتی سئودیکیم کیمی اودا منی سئور. چوخداندی بو سئودیه توتولوب عشقیمی دوام ائدیر. بیر-بیریمیزله برابر یاشاماغا سوز وئرمیشیک! آنجاق اولوم بیزی آیرا بیلر آنا؛ آرالیق دا قان قویسادا کیمسه بیزی آیرا بیلمهز.»

آناسی حال - قضیه نی کرهه دئییب بیر پارا صلاح - مشورت دن سورا ایکی سئودالی نی بیر - بیریندن آیرماق گناه دیر دئی ائللین آغ ساققال لارین ائوه چاغیر دیلار. واخت او واخت اولدو کی گئجه دی و گئدیرلر اربابین ائونه ائلچی لیگه. باغین قایسینی تیقلیدادیب اونلاری ایچری آلدیلار. مهدی خان اونلارا «چوخ لطف ائدیب ائویمیزه صفا وئریب سیز» دئی بیر آرزو اگله شیب خوش - بئش دن سورا نه ایچون گل دیک لرینی سوروشدو.

قوناقلار بیر - بیری نین اوزونه باخیب آغ ساققال لاردان بیری «گلمیشیک آلاهیین امری پیغمبرین شرعی و سنین ایذنین له عدالتی نن احمده توی باشلایاق» دئی. بو سوزو ائشیدجک مهدی خان پورتوشوب او جا سسله قیشقیردی: «آغزی نیز دئیهنی قولاغی نیزدا ائشیدیری می یا یوخ؟ سیزدانشیدیقینیز سوزون معناسینی هئچ بیلدینیز می یا یوخ؟ ایستیرسینیز منی ائل - اوبادا خار ائدیب کیمسه نین یانیندا باشیمی قاغزایا بیلیمه ییم. پرده عصمت ده اولان نازنین قیزی می بیر رعیت اوغلونا وئرمک له دونیانی اوزومه گول دورهم.» دونیا دولانندی کرمین باشینا و او آداملارین یانیندا خجالت اولدوغو ایچون اونون نیسه بنله دانیشدیغینا چوخ ناراحت اولدی. دور دولار همان وضعی نن کی گلمیشیدیلر کور - پشیمان قایتدیلار. احمد ایله عدالت ده بو سوزلری ائشیدیب هره سی اوز ایچینه آجی چکیردیلر. عدالتین آناسی طرفیندن باغدان ائشیکه چیخماغا

ایذنی اولمادان یتددی تئل او یاسمن زولفلریندن آییریب باسدی سینہسی نین اوستونہ و دایہ سینہ دئدی: «اورہ گیم قرار توتمایر . دئدیگیم سؤزلری یازیب احمدہ گؤتورسن منہ محبت اندیب سن .» سؤزلر سینہ دن چاغلایارکن عدالت اوخور دایہ ده یازیر :

دولاننام باشی یان مهربان اوغلان  
 اؤللهم بو دونیاده دؤزمهره م سن سیز  
 او گوندن کی سنہ ایلقار وئرمیشم  
 شاد اولوب دونیاده گزمهره م سن سیز  
 لال اولسون آتامین آغزیندا دیلی  
 داغیلین باشیندان قوہومو ائلی  
 قیریلین کمری ایلین بئلی  
 دردیمی لقمانہ یازمارام سن سیز  
 لیلی مجنون کیمی چیخیر داغلارا  
 بولبول تک اوچاق قوناق بوداقلارا  
 اوز توتاق اوبا ، اولکک ، یایلاقا  
 تئلیمی گردنہ دوزمهره م سن سیز  
 کوسوب عدالتی آغلار قویارسان  
 باغیریمین باشینا داغلار قویارسان  
 ویرانہ ائیلہ ییب باغلار قویارسان  
 عشقین دریاسیندا اوزمهره م سن سیز

عدالت ، دایہ نین یازدیقلارینی آلیب گیزلی حالدا اؤز آل یازماسی له آرتیردی کی : «احمد اگر گلیب منی قاچیرماسان یقین بیل کی اؤزومی اؤلدوره جه یم . اؤزومو آرادان آپاریرسام دا سنی اؤز قاتیلیم بیلیم قیامتده دامنیدن یایشیب بوراخان دئیلم .»

نامه‌نی وئردی دایه یه .دایه دؤزدی آخشام اولدی . آخشامین قارانقولوغوندا دایه گؤردو  
 فیرصتدی باغدان چیخدی . دایه‌نین قوجا بیر پیرانه آدام اولدوغو ایچون باغا گیریپ  
 چیخماسینا هنج مانع یوخ ایدی . گلدی چیخدی احمد گیلین قاپیسینا و قاپینی تیقیلدا دیب  
 احمد چیخدی گۆره کیم دی . گؤردو عدالتین دایه‌سی دی و ائینده بیر مکتوب . دایه‌نی  
 ایچهری آلیب باشلادی مکتوبو اوخوماغا کی گؤردو عدالت یامان بیر حالدا و اونا تسکین لیک  
 وئریپ اوره گینی آلمازسا ، ایتتھارا قالخماسی چوخ دا اوزون سورمز . احمد ایسته بیر دایه  
 بونون دئیگی شعر بایاتی لاری دا یازیپ عدالته گؤتورمک له اولنلارین هر ایکیسینه یاردیمجی  
 اولسون احمد دئیر دایه ایسه یازیر :

دولاننام باشی یان دایه  
 قوربانین اولاردیم منده  
 الف قدیم دؤندی یایه  
 مندن یاره سلام یتتیر  
 یار عشقینده گرفتارام  
 حسرتیندن بی قرارام  
 ناره یانان سمندرم  
 مندن یاره سلام یتتیر  
 یاره دئنه آغلاماسین  
 اوره گیمی داغلاماسین  
 ساخلا سین عشقین سئوداسین  
 مندن یاره سلام یتتیر  
 احمد غم - محنت ایشیم  
 گؤزلریمدن آخیر یاشیم  
 بودردی من نئجه چکیم

مندن یاره سلام یتیر

احمد ، یازیلان سۆزلرین آلتینی اؤز دستخطی له امضالایب آرخاین لیق لاوئردی دایه یه یتیرسین عدالته .

دایه قایتماقدا اولسون گۆره ک احمد نئيله دی . گنجهنی یاتا بیلمه دی . هر نه قدر فیکر ائيله دی عدالتی نه جور قورتارا بیر چاره تاپانمادی . ایلان ووران یاتدی احمد یاتانمادی . او وصفی نن گنجهنی آییق قالا - قالا سحر اولدو . اوزونو آلاهدر گاهینا توتوب اوره ک سۆزلرینی بئله دیله گتیردی : « پروردگارا سن اوزون منه بیر یول نیشان وئر من نئيله یه بیل لم کی . وارسیز - دولت سیز بیر آدامام اودا بیرارباب . اوزون منه یول گؤستر آلاهییم ! »

احمدین جنگ ایش لرینه علاقه سی چوخ ایدی . آت چاپیپ قیلینچ اویناتماقدا ائل - اوبادا دیل لر اُزبری ایدی . گؤزل بیر آتی دا وار ایدی . توزوناجاتان هئچ بیر آت اولمامیشدی او گونه جان . بیر گوندوز داها گنجه یه قوووشوب احمد بئنه فیکیرده ایدی . یادینا دوشدو اصفهاندا بیر دوستو وار محمد آدیندا . کئچمیشلرده همدانا گلدی کده اونلارا قوناق ایدی . قلیندن کئچدی کی عدالتی گؤتوروب اصفهاندا آپارا و بئش - اون گون اوردو قوناق اولماقلا گۆره فلک نه گتیریر باشینا . ایندی یا مهدی خان مجبور قالیب گلر اصفهاندا بیزیم توپوموزو ائله ر یادا دالیمیز جا قشون یوللاماقلا هر ایکیمیزی بیر گه اؤلدوروب یا خامیزی قورتارار . آمما احمد اصفهان فیکری نن گئدیر . گنجهنین یاریسی اؤته رکن ، باشلادی اصفهان سفرینه حاضرلیق یاپماغا . یئمک - ایچمک دن هر نه لازم ایدی آتین ترکینه ویریب گؤزلردن کنار گیزلی بیر یئرده باغین دال طرفینده آتینی ساخلادی . آتین آغزینادا کئچه باغلادی کی کیشنه ییب ائله سه سسینی کیسه دویمایا . نظر سالاندا گؤردو باغدا بیر قدر تلی آغاج وار . کمندی اَلینده چین - چین ائله ییب وار گوجو ایله اونو آغاجدا برکیدیب یاواش - یاواش اوزونو چکیر دووارین اوستونه . کمنده بیر توو وئریب او یئردن کی بند آلمیشدی بوشالدی گلدی احمدین اَلینه . کمندی دوواردا برکیدیب سالدی باغین حیه طینه کی عدالتی قاچیراندا



گنجیکمه به . آت او قیلیق قالدی کمند بوقیلیق و احمد اوزونو عدالته یتیردی . عدالت ، غم  
دریاسینا جوموب یوخویادالمیشدی . احمد باشلا بیر سازلا - سؤزله عدالتی آییتماغا :

بسدیر گۆزه لیم بو قدر انتظار

اگر «للیلی» اولسان «مجنون» ون گلدی

حسرتینده گۆیلوم اولدو بی قرار

اگر «شیرین» اولسان «فرهاد» ین گلدی

احمد گۆردو عدالت اویانان دئیل . باشلا بیر سؤزون دوامینا :

آچ خمار گۆزلرین غفلت دن

اویان سیر سؤزلری بیر - بیر ائله بک بیان

آچیلسا دان یئری گۆرسه نر نشان

اگر «صلی» اولسان «کرم» ین گلدی

گۆردو عدالت اویانمیر سؤزون اوچونجوسون بئله دئیر :

احمدم اجل جامینی ایچمی شم

یار یولوندا باشی جانان کنچمیشم

آتامین آنامین ترکیم قیلمی شام

اگر «صنم» اولسان «غریب» ین گلدی

احمد گۆردو اویانمیر دئی یاخچی دی کی آیری بیر سؤزلرده اوخویام :

آلا گۆزلو نازلی دلبر

گولو وئرمه خاره بالله

سین عشقیندن اینجی بیر

اوره گیمده یاره بالله

کافیر اولماسین بو گونده

سینه مدی داغدا دو گونده

پروانہ یم گول عشقیندہ

اؤزومو ویررام نارہ باللہ

شاہ مردانہ سیخیلام

یقین بو دردینن اؤللم

مینادہ قوربان کسپلم

ناموس غیرت عارہ باللہ

عدالت کی او جور ناراحت و درین یوخویا دالمیشدی شاه مردان آدی گلدیكدہ گؤردو قولاغینا سس گلیر . آمما دیکسہ نسهده اویانمادی . دئدی امکانی وار یوخودو گؤرورہم . گؤزلرین برک سیخدی کی گؤرسون بو سس بیردہ گلسه دورا گؤرہ نہ خبردی . گؤزلرین یومارکن منتظر دی . سؤزون آخیرینی احمد بنلہ دئیر :

احمدم سوروش حالیمی

سن شاد ائیلہ خیالیمی

کولک ترلان شیکاریمی

من وئرمہرم سارہ باللہ

احمدین آدین و سسین ائشیدہ رکن گؤز آجیب گؤردو احمد دوروب باشی اوستونده . سؤیله دی : « احمد قوربانین کسه ردیم نہ قیلیق گلدین ؟! سن بیل صمد آلاہ بیر نفرین خبری اولمادی کی ؟ » عدالت سؤینجیندن آز قالا قول - قاناد آچیردی . سؤز وئردیگی کیمی بو گنجہ اوردا ایدی . احمد نہ ایچ ون گلدیگینی و هارایا گندہ جک لرینی عدالتہ آیدین لادارکن عدالتده اؤزونه لازم اولان وسایل لری گؤتوروب دولانا - دولانا گلدیلر کمندین یانینا . آسلی کمنددن دیرماشیب دوواریا چیخدیقدا کمندی چؤووروب دووارین بو بیرى اوزونده برکیتدیلر . زویولدویوب باغین ائشگینه دوشه رکن کمندی آجیب آپارماق لاری هئچ یادلارینا دوشمہدی . احمد عدالتی آلدی آتین ترکینه و گنجہ نن ووردولار آرادان چیخدیلار . سحر اولجاق دایہ گلیب عدالتی یوخودان او یاداکی گؤرور یوخدور . اویان - بویان هر هاراکى

نظریہ گلیردی باش چکیر آما عدالتی گورمه بیر . دئدی گئدیم نگهبان دان بیر خبر توتوم کی بلکه گئدیب بیر یانا منیم خبریم یوخدی . دایه نگهبان دان سوروشدی : « عدالت دن خبرین وارمی ؟ دئدیم آتاسی نان بیر یانا چیخار منیم خبریم اولماز . » نگهبان بو سؤزو اوشیدجک دوشدو قورخویا . قالدی فیکره کی اربابا نه جواب وئره جک . دایه نن بیرلیکده ائله بیل ایکنه ایتیرب لر دایجا گزیرلر ، گوزلرینی هر یانا زیلله ییب هارا گلدی آختاریرلار . آنجاق باغین دال طرفینه کئچدیکده ، دوواردان آسیلی بیر کمند گوردولر . کمندی گورجک نگهبانین گوزلری ایشیلدایب بیر ایپ اوجونون ائه کئچدیگی ایچون سئویندی . دایه نین وضع - اوضاع دان خبری یوخ ایدی . بیلسه ایدی کی عدالتی احمد قاجیریب هئچ واخت سسینی بو تزلیکده چیخارتمازدی . مهدی خانا خبر سالدیلا کی عدالت قاجارکن بیر کمندده دوواردان آسیلی قالبدی . مهدی خان یارالی ایلان کیمی کی جانی آجیشارکن آزالار اوزونوده سانجا اوز دؤوره سینه فیرلانارکن آزالیر باغری چاتلا سین . فوری دستور وئیریر غلام لارا کی « کرم » یں ائوینی آختاریب احمد دن بیر خبر توتسون لار . غلام لار گئدیب گلیب دئدیلر : « گئجه دن دی احمد دن خبر یوخدی . »

آنجاق چوخلی آراییب سوروشاندان سورا ، احمد ایله عدالتین ایزینی تاپیب بیرمی آتلی اونلاری توتوقلاماق ایچون دوشورلر یولا . اونلار گئتمک ده اولسون لار گوره ک احمد له عدالت نه جور گئدیرلر او یولو . احمدی نن عدالت گئجه دن صابا حکی گونه جان آت چاپپ توز سالارکن یورقون حالدا گؤزدن کناردا آت دان دوشورلر . احمد عدالته دئیر : « بو داغلارین آراسیندا آز جادینجه لک سورا یولا دوشه ریک . بونان بئله گوندوزلری دینجه لیب گئجه نی یول گئتمه لی بیک . نیسه کی ایشیق لبق دا گوروب ائله یں اولار و مهدی خانا خبر گوتوره لر . » آما غلام لار بوتون گون بویى اونلارین ایزی نن آت چاپپ او جالیق دا بیر گه دیگین باشیندا ، احمد ایله عدالتی آشاغی دا گورورلر . آتلی لاریب - بیرلری له دانیشیب قرار قویورلار کی قارانقولوق قاووشارکن دوشوب اونلاری توتالار . ایندی هم غلام لار و هم ده احمد ایله عدالت منتظر دیلر قارانلیق اولار .

احمد ہاشینی عدالتین دیزی اوستہ قویوب آزجا دینجہ لمک ایستہ دی . احمد تزه شیرین یوخویا دالمیشدی کی عدالت بیر سس آنلادی و گوردو داغلارین ہاشیندا قارالتی وار . بیلدی کی اولا - اولمایا آتاسی نین آداملاری دیلار کی گلیبلر اونلارین دالیجا . اہمالجانا احمدی آیلندی . « قالخ آیاغہ ائویمیزیخلیدی » دئیرک احمد گؤز آچدیقدا گوردو عدالت دوز دئیر . غلاملار دؤردبیر طرفی آلیلار . چابوک - قیوراق آتینی حاضیرلارکن عدالتی ترکیہ آلدی . بیرابان بوروقی سالیب توز - دومان ایچرہ غلاملارین آلیندن قورتولماق ایستہدی کی پوسقودا یاتمیش بیر غلام ، نئجہ کی اوخو قویدو کمانہ ، اوخ توتدو احمدین دؤشوندن . عدالت گوردو احمد آز قالیر بیخیلا . عدالت زیرنگ ایدی بہ فوری احمددن صاحب اولدو . آتین دستہ جیلووننی کئچیرتدی آلینہ یولادوام ائدی . بیر مدت کئچدیکن دن صورنا گوردولر قارانلیق آز قالیر ساویشا . احمدین دہ یارالی حالدا دؤزومو قالمایب عدالت دن ایستہدی کی دایانسین . ائشیدین غلاملاردان کی بیر مدت اونلاری تعقیب ائتدیکن صورنا ، احمدلہ عدالتین ایزی ایتیریب قایتماق فیکرینہ دوشدولر . دئیلر : « اربابادا بیر سؤزدوزہ لدیب دئیریک » بئلہ لیک لہ قایدیب گلیب اربابین ائوینہ چیخدیلار . مہدی خاننا دئیلر : « احمدی اوخونان ووروب سالدیق یثرہ . آمما درہ نین ترکیہدہ بیر چایا دوشدو یونہ گؤرہ آلیمیزہ کئچیرہ مہدیک . عدالتی دہ قارانلیق دا ایتیریب نئیلہ دیک تاپا بیلمہ دیک » .

ارباب بونلارین سؤزونہ اینانمایب شہرین دؤورہ سینہ نگہبان قویدو . ایندی گؤرہ ک احمدلہ عدالت نئیلہ بیرلر . عدالت گوردو گئتدی کجہ احمدین حالی خراب اولور . داغلارین ہاشیندا اصفہانین یاخین لاریندا عدالت آتدان دوشوب آل آتیر احمدی یئندیر سین یثرہ . احمد آتدان دوشرکن ہوشدان گئدیر . عدالت دہ بو فرصت دن استفادہ ائدیب آل آتیر اوخو اونون دؤشوندن چیخارا کی قان فیشقیریر ائشیکہ . عدالت آغلیر سیزلیر کی من بیر قیز پارچاسی نین بیر ی ، چؤلده آلیمدن نہ گلہ بیلہر . اورہ گیندن چوخلی سؤزلر کئچیرہ سہدہ یاسمن زولفریندن بیر تئل آتیریب حزین سسلہ حالینی بئلہ آنلادیر :

داد ائیلہرم بو فلکین آلیندن

یار سیز بو دونیاده وار نه یه لازیم  
 زمستانه دؤندو آچان باهاریم  
 طاق اوسته بسله نن نار نه یه لازیم  
 آییلدی قامتیم یای اولدو حئیف  
 چکدیگیم زحمت لر زای اولدو حئیف  
 آخدی گؤز یاشلاریم چای اولدو حئیف  
 باغبان سیز باغلاریم وار نه یه لازیم  
 عزیزنه م گوله ناز بولبول ائیلهر گوله ناز  
 دونیا بیر غم خانادی آغلایان چوخ گولن آز  
 بهرام آدلی بیر اووچو ، عدالت یین سسینی دویوب سسه ساری گنده رکن ، عدالت سؤزون  
 دالیسینی بئله دئیر :

عدالت ده دین ایمانین آرتیرا  
 شاهی مردان اؤزو مطلب بیتیره  
 کیمسه یوخدی خبازه سنین گؤتوره  
 سئوگی سی اؤلن یار نه یه لازیم  
 عزیزیم باغدا داراچکک زولفون باغدا دارا  
 بولبولو گولدن اؤتورچکیرلر باغدا دارا  
 بهرام قدم به قدم یاخین لاشارکن گؤردو گنج بیر قیزلا اوغلان دی ، اوغلان دایارالی ، بهرام  
 زنگین بیر آدام و قابیل بیر شیکارچی ایدی کی اصفهانین کنارلایندا اؤزونه بیر قصر سالدیریب  
 گونده اوچ - دؤرد ساعات قصردن چیخیب شیکارویراردی . اونون یانیندا داوا - درماندان  
 هرزاد وار ایدی . سلام وئردی سلام آلدی و حال - قضیه دن خبر توتارکن باشلادی احمدین  
 یارالارینا ملهم قویوب باغلاماغا . سورا عدالته اوز دؤنده ریب دئدی : « قیامتین گونه جان سن

منیم باجیم سان! ھنج ندن قورخما . احمدین یارالاری ساغالارکن منہ قوناق سیز . اوننان اویانا نہ جور مصلحت ییلسہز او جور ائلہریک .»

عدالت گوردو غریب بیر ولایتدہ بو سوزو قبول ائتمہسہ نئیلہ یہ بیلہرکن . دئدی : « سیزین کیمی قلبی پاک بیر اینسانین سوزونو یترہ سالماق منہ ھنج باراشماز . نہ جور گویلونوزدور او جور اولسون .»

دوشدولر یولا . بہرام ، احمدی آتین ترکینہ آلیب عدالتدہ اوزو تکلیکدہ ، آت چاپپ قصرہ ساری یول دئیورلر . قصرہ چاتدیقدا بہرام تئزلیکلہ اتاق لارین بیریندہ احمدہ تئز یئر حاضر لاییب عدالتدہ دئدی : « من گندیرہم شیکارا کی یشمک ایچون بیر زادیمیز یوخدی . سندہ احمدین باشی اوستوندہ اول کی بلکہ ہوشا گلدی .»

بہرام یولا دوشدو کدہ عدالتدہ یورقونلوقدان یاتماسین دئیہ بیر آن اولور سادا قصرین باغ - باغچاسینی دولانماق ایستہدی . پنجرہ آچیق ایدی . یازین نسیمی ویردی احمدین اوزونہ . احمد بالا - بالا ہوشا گلدی . اوزونہ بیر تکان وئردی آیاغا قالخسین گوردو دورانمیر . آغری - اذیت بوغور بیلہسین . یاخین لیقدا بیر بالیش وار ایدی . چکدی یاخینا دیرسک لندی . دورد اطرافینہ باخیب گوردو بو منزلی اصلاً تانیمیر . فیکری گنتدی عدالتین یانینا و اونون ہاردا اولدوغوندان نگران قالدی . قوہوم - قارداش ، ائل - قبیلہ ہامیسی گوزونون اونوندن کئچدی . احمدین دنیا دولانیر باشینا و ہمین منزلدہ گورہ ک فلک ایلندن نہ لر دئییر :

گنجہ - گوندوز درد ایلندن سیزلارام

اییلدی قامتیم کج اولدو فلک

نئیلہ میشدیم من بو ظالم دورانا

چوخ ستملہ مندن باج آلدی فلک

کسیلدی طاقتیم یوخدور قراریم

جان ائویندہ آرتیب منیم آزاریم

مین نازی نان جان - جان دئیہن دلداریم

ایندی گۆز ائویندن نئج اولدو فلک  
 فاغیر احمد حسرت قالدی ائلره  
 سیر سۆزوموز دستان اولدو دیلره  
 بو آیریلیق نییه چکدی ایلره  
 بیلمن نییه منله لج اولدو فلک

عدالت گۆردو احمدین سسی گلیر . سئوینجیندن دۆزونه منه ییب قاچدی ائوه ساری .  
 احمدی گۆره - گۆرمز ائله باسدی دۆشونه کی قوربانین کسر دیم احمد .مین - مین شوکور  
 کی هوشا گلیب توختاییسان . قضا - قدرلرینی بیر - بیرلرینه آنلادارکن عدالت سؤیله دی :  
 «جانیمیزی بو ائو صاحیبینه بوشلویوق . آدی بهرام دی اؤزوده اووچو . گئدیپ شیکارا ایندی  
 هاننان - گنژدن گلر .» ایکی سئودالی بیر - بیرلرینه محبتدن و رشادتدن دئییب سؤیله رکن  
 بهرام دایتیشدی . بهرام احمدله اؤپوشوب اؤز سئوینجینی بیلدیره رکن اونا اوره کئوئردی .  
 دئدی : « یارالارین اوزدن دی . تئزلیکله بیتیشیب توختایار . آمما اولده چوخ قورخومشودوم .  
 قان سنی ائله گۆتورموشدی کی دندیم قور تولماسان . منی اؤزه ن بیر قارداش ییل . قانیم سنه ائله  
 قایناییر کی سانکی ایللردی بیر هاوادانفس چکمی شیک . آمما منه ماجرانی ، هر نه اولوب  
 کئچیب ، آیدین لیق لایبلدیره سیز کی آلمدن گلنی سیزین ایچون اسیر گه می یم .»  
 احمد ماجرانین عینی نی آچدی آچیقلا دی و اصفهانه نه ایچون گئتدیگیندن سؤز آچدی .  
 همده اصفهاندا محمد آدلی بیر دوستوندان صحبت ائله دی . بهرام محمدین کیم لردن اولدوغونو  
 سوروشدو و احمد دئدی : « شوکت لی جلال لی صیاد بیگین اوغلودور » ائله دئییه نده بهرامین  
 گۆزلری دولدو و باهارین بولودوتک گۆزلریندن یاش تۆ کولدو . احمد دئدی : « منیم منظوروم  
 سیزی ناراحات ائتمک دئییل دی . بیلسه یدیم اوره گی نیز بو قدر کؤوره کدی هئچ دانیشمازدیم  
 .» دئدی : « یوخ احمد ! سن منیم کهنه یارامین اوستونه تزه دن بیر یارا ویردین . دئدی : نییه  
 قارداش ؟! « بهرام اوزوتولو حالدا بئله دئدی : « صیاداوغلو محمد دندیگین منیم اوره گیمین بیر  
 پارچاسی ایدی . باشاراتلی بیر اووچوو ائل آلیندن یاپیشان بیر ایگید ایدی . بیر گون

شیکار گاهدا بیر جیرانی هدف توتوب اوخ یایدان قورتولاندا ، ایاقی نین آلتیندا کی داش بوشا گنڈیب اونودره نین ترکینه آتمیشدی . اونو قورتارماغا ماجال اولمادی . باشی اوسته چاتینجا ، او جان وئرمیشدی ، بیز ایکیمیزده صیاد اوغلو یوق . محمدده منیم قارداشیم ایدی . «احمد ایله بهرام بیر - بیرلرینی باغرینا باسیب قوزو ایله قویون مله شن کیمی دو یونجا آغلاشدیلار . بهرام دئدی : «محمد دئییب گلدیگین ایچون سنده منه قارداش سان . ایندی کی گنتمه گه بیر یئریز و قایتماغا امکانیز یوخدور ایسته رسه نیز قالین بوردا بیر گه یاشایاق و گلن گونلرده قاضی گتیریپ کیین لریزی کسدیریم .» احمد قبول ائتدی و یارالاری ساغالدیقدان سورا بهرام توی ایچون حاضر لریق لار گوروب قوهوم - اقربادن دعوت ائتمکله یئددی گنجه - گوندوز توی تولدی . آلاسه همیشه بوتون بنده لرین شاد ائله سین غمگین ائتمه سین . ایکی ایلدی احمدله عدالت بهراما قوناق دیلار آما سانکی توی لاریندان هله ایکی گون کنچمیر . خداوند حقیقت اونلارا بیر اوغلان عطا ائدیر . بهرام دا ننجه کی کنچمیش لری محمدله شیکارا چیخاردی ایندی احمدله گنڈیر . احمد ، بهرامدان او قدر محبت و انسانلیق گؤرور کی ایلترین اؤتمه سی هئچ گؤزونه گلیمیر . گون او گوندی کی گنڈیلر شیکارا و چوخ دولانسالاردا تورلارینا بیر اوو دوشمهییب . احمدله بهرامدا بیر - بیرلریندن فاصیله آچیب لار او حالدا بهرام دوربونو قویور گؤزونه و بیر جیرانین گلشین گؤره ن کیمی احمده سس سالیق کی آییق اول جیرانی قاچیرما . احمد دؤنوب باخاندا گؤردو جیران گلیر . اوخو یایا قویوب هدف توتار کن گؤردو جیرانین بیر بالاسی وار ، دالیجا قاقماق دادی . احمدین دیزلری دوشدو تیتره تمه گه و ییخیلدی یثره . بهرام بو وضعی گؤردو کده احمدین باشینی دیزی اوسته آلیب «قوربانین کسه ردیم ، دردینی سؤیله گؤروم نه اولدو» دئییه احمد سازینی ایسته ییب و سازلا سؤزله بئله آنلاتدی :

قادیر آلاسه امداد ائیله

یاده دوشوب ائلیم منیم

بیر درده دچار اولموشام

دیلیم چیخمیر دئییم منیم



کۆنول دؤنمز سن تک دوستدان  
 اوره ک دولوب غملى پاسدان  
 آیری دوشدوم ائل - اولوسدان  
 دیلیم توتور دئیهم منیم  
 سیخیلام شاه حیدره  
 سیر وئرمه گلیب گئدنه  
 احمدم دوشسون وطنه  
 بوننان بئله یولوم منیم

اوردا ایدی کی اوزون تودو بهراما دئدی: «جیرانی کی گؤردوم گلیربالاسی نان، اؤز - اؤزمله فیکرله شدیم کی خداوند حقیقتین ایشینه باخ! آنا - بالاولدوقدا داغدا کی حیوانلاردا بیر - بیرلریندن آیری گزمیرلر. سن باخ منیم حالیمه کی اوزون مدتدی آتامدان، آتامدان و ائلیمدن آیری یام و اونلارین حالیندان خبرسیز. او دور کی دیلیم توتور دئیهم دردیمی!»

بهرام دئدی: «آنلاشیلدی! قالخ آیاغه گئده ک ایندی. سورا دانیشاریق، «احمدایله بهرام شیکار وورمادان یولا دوشوب گئدیملر کی ائوه گیرجک، آتلاری چکدیبلر اصطیله و وارد اولدولار استراحت اتاقینا. احمد بهراملا دردلہ شیب دئدی: - «گؤیوم آتلانیب وطنه گئتمک ایسته بیر. بلکه ده اربابین اوره گی رحمہ گلدی بیزه اذیتی کئچمه دی. نه جور اولسا عدالت اونون قیزی دی، همده کؤرپه جیک اوغلوموز «روشن» ایچون، شاید کئچمیش ایش لردن پشیمان اول.» بهرام دئدی: «ایندی کی گئتمک ایستیرسن بیر هفته منه ماجال وئر تا هرشی کی یولدا - سفرده سیزه لازیمدی فراهم ائدیم. اوننان سورا گئتسه زیولوزدی قالساز ائویزدی»

بیر هفته تامام اولوب احمدله عدالت بهراملا گؤروشوب و داغلاشماق ایستیرلر. بهرام دئیر: «بو قیلیق اولماز. من سنی اؤز محدوده میزه جان گرک یولا سالام، «احمد گئدیر، عدالت گئدیر، «روشن» گئدیر و بهرام گئدیر. احمد بهراما اوز دؤنده ریب سؤیله بیر: «بوننان آرتیق

زحمتہ دوشمہ قارداشیم . بوننان آرتیق بیزلرہ خجالت وئرمہ . قاییت !» بهرام « سیزی اؤز یوردوموزون حدودلارینا قدر گؤتورمه لی یم . « دئدی . یئتیشدی لر او یئره کی بهرام گیلین محدودہ سی اوردا قور تولوردی . احمد بهراملا اؤ پوشوب گؤروشہ رکن روشنی باغرینا باسیب عدالت ایلہ دە وداع لاشدی . دوشدولر یولا گئدی لر . آمما بهرام دوردوغو یئردہ باخیری . ہر دن دە احمدلہ عدالت ساحیل دن آیریلیب دنیزہ دؤنن گمی چی لرتک ، دؤنوب دال لارینا باخارکن اورہ ک لریندن بئلہ کئچیردی : «چرخین دؤنردی ای ظالم فلک ، نچہ قیب ایستک لینی ایستک لی دن آیری سان . آجیماق یوخمو سندہ !؟»

بونلارین گئتمہ گی بهرامادا چوخ نیسگیل اولوب اورہ گی جوشارکن گؤرہ ک ہانسی شعرلر سازین نغمہ لری نن قاریشیر دیلہ گلیر :

بو شیرین جانیمدان بیر جان آیریلدی

یوواسین ترک اندیب گئدہ نہ باخ باخ

کسدی طاقتیمی آلدی صبریمی

منی آغلار قویوب گئدہ نہ باخ باخ

بہرام دئییر آغلیر . دئدی کجہ قیزی شیر و گؤزلریندن باہارین بولدوتکک یاش سوزولور . باخدی گؤردو احمدی نن عدالت آز قالیرلار گؤزدن ایتسین لر وسؤزلرین دالیسین بئلہ دئییر :

رقیب اولان فتنہ سیندن یورولسون

خدنگ اوخلار سینہ سینہ وورولسون

گت احمدیم آلاہ سنہ یار اولسون

شیرین جانندان دو یوب گئدہ نہ باخ باخ

بہرام دئییر باخ فلکین ایشینہ

گؤزہ لر گؤزونون قانلی یاشینہ

قارداش حسرت قالیر اؤز قارداشینہ

آتا - آنا دئییب گئدہ نہ باخ باخ

بھرام عؤمروندہ بئش - آلتی کؤینک آرتیق بیرتدیغینا گؤره بیلیردی کی ارباب اونو سلامت اؤتورمه یه جک . اونا گؤره نیگران ایدی . بھرام ائوینه قایتماق دا اولسون گؤره ک احمد ایله عدالت نئیله بیرلر . او دقیقه لردی کی گلیب یئتیرب لر همدانین یاخین لیق لارینا . هئچ نه بین فیکرینده اولمادان ، گنڈیرلر ائولرینه کی غلام لاردان بیرى اونلاری گؤرجک اربابا خبر گؤتورور . ارباب تئزلیک له آدمالارین توپلایب اونلاری ائوه چاتماش توتوقلادیلار . گؤزبیک لری روشنی اونلاردان آیریب هره سینی بیر زیندانا آتدیلار . ارباب گنڈدی قیزی عدالتین یانینا و هارا گنڈید هاردان گنڈیک لرینی سوروشوب جاواب ایسته دی . قیز جاواب وئرمک دن چکینه رکن امر ائندی اوشاغی گتیرسین لر . دئدی : « صمد آلاسه آندا اولسون هر هانسی سؤزوم جاوابسیز قالسا دستور وئره جگم اوغونو آپاریب چایا آتسین لار . » عدالت های - هاینان آغلایب قیشقیردی آما بالاسینی اونلارین ایلندن آلامادی . مهدی خان او یاندان دا شهره جار سالدیردی کی دویدوق دویمادق دئمہ بین ائشیدین اهالی کی بیر هفته سورا احمد اعدام اولاجاق . احمد ایله عدالت بوردا قالماق دا اولسونلار گؤره ک بھرام نئیله دی . بھرام قایتدی قصره . بیر گون ایکی گون شیکارا گنڈید گؤردودام گتیره نمیر . احمد له عدالتین فیکری اونو بیر آن راحت بوراخمیر . گنجه یاتاندا اونلاری یوخودا گؤرور . گوندوزده کی اونلارین فیکریندن آلی بیر ایش توتومور . بھرام گؤردو اوره گی دوام گتیرمه یه جک . اسباب سفر گؤتوروب آلیجی قوش تک آتین بئلینه قالخیر . باد صرصر تک سورور و ایکی گونہ وارد اولور همدانا . آزجا دولانیب سئیر ائدیک دن سورا احمد گیلین ائوینی سوروشوب تاپیر . قاپینی چالدیقا کیمسه قاپی یا گلمه ینده قونشو ائویندن حال - قضیه نی سوروشور و گؤرور ارباب اونون آتا - آناسینی سورگون ائده رکن احمد له عدالتی ده زیندانا سالدیریب . زینداندین یئرین بلدیگه نندن سورا ، بھرام چیخدی شهر دن قیراغا . گنجه نی داغلاردا پناه توتدو کی گنجه یاریسی اونلارین یاردیمینا گنڈه رکن نجات لارینا چالیشا . بھرام ایستیر گنجه نن احمدی قورتارسین کی سحر هفتہ تمام دی و اونو اعدام ائده جک لر . بو وصفی نن بھرام گنجه نی قالدی چؤلرده . کمندین ، قیلنجین ، اوخون یابین و هر بیر وسایلین گؤتوروب یاواش ، یاواش

گلدی زیندانیین یاخین لیغینا . بئله باخاندا گوردو بیر حاصاردی کی چکیلیب گئدیب گؤیون اوزونه . کمندی آئنده چین - چین ائله ییب وار گوجو ایله اونو آندی زیندانیین دامینا . کمند ائله قیفیل لاندی کی آل ایله سالسایدین او جور کئچمزدی . بهرام ، اؤزونو چکدی زیندانیین دامینا و احمدی آختارماق دادی . بهرام بو وضعی نن آختارماقدا اولسون گۆره ک احمد نئله بیر . احمد زیندانا تک جانینا اوتوروب گاه عدالته فیکیرله شیر ، گاه اوغلونا و بهرامی دا هئی یاده سالیب اوره ک سؤزلرینی بئله دئیر :

غریب یئرده قضا ایشین ایشله دی  
 یاره م اوسته ووردی یاره لر منه  
 چرخ دی دؤنموش منله یامان باشلادی  
 گئیدیردی آل اوسته قاره لر منه  
 ظالم رقیب گوردون منه نئله دی  
 داغیتدی کؤنلومو بریاد ائله دی  
 آچیلما میش گولوم خندان ائله دی  
 هریاندا ن کسیلدی چاره لر منه  
 مطلبیم ایسته رم شاه حیدردن  
 ایسته سه قولونو سالماز نظردن  
 نئجه کی سلمان قورتاردی داردان  
 یوکسه لر گؤیلره ناله لر مند  
 احمدین حالینی گؤرنلر آغلار  
 سیر رقیب شاد اولار دوست قاره باغلار  
 آتام اوغول دئیب اوره گین داغلار  
 یئتیره ر آناما صدالر مند

احمدین سسی بہراما تانیش گلیب سسہ ساری یول دؤیور . بہرامین اؤنونہ کنشیکچی لر - نگہبان لار چیخیر سادا ہامیسی نان مبارزہ آپاریب باشاردیقجا اونلاردان قیریر . یتیریر او یشرہ کی احمد اوردا زیندانی دیر . بیر زئرزمی دی کی اوستو گونڈ کیمی آچیق دیر . بہرام احمدی گؤرورسہدہ احمد اونو ہلہ گؤرمور . بہرام باشلادی کمند ساللاماغا کی احمدہ دئسین اؤزونو چک اوستہ . آمما احمد کمندی گؤرجک ائلہ نظرنہ گلدی کی کمندی سالیلار تا اونو چیخاریب آپارسین لار اعداما . احمدی فورخو گؤتوردی . آمما بہرامین سسی کی قولاغیناچاتدی دیزلری دوشدو تیرمگہ کی بو سس نہ قدر تانیش گلیر . باشینی قاغزیب یوخاری باخدیقدا گؤردو دوستو بہرامدی گلیب اونو قورتارماغا . احمد ال آتدی کمندہ یندیردی آشاغی ، سالدی قولتوقلارینین آلتینا . کمندی برکتدی و سسلندی محکم دی چکہ بیلہ رسن . او وصفی نن بہرام بونو چکیراوستہ تاکی ایکی جنگاور ، گؤز - گؤزہ ، سینہ سینایہ بیر بیرلری نین اؤنوندہ قرار تاپیرلار . بیر - بیرلرینی جانندان قوجاقلایب اؤپوش گؤروش دن سورا بہرام دئییر : «دایانمادان آلدن چیخمالی ییق .» او یولندان کی گلیمشدی او یولندان داقایدیرلار . او واخت لاردی کی گنجہ نین یاریسی دی و احمد ایلہ بہرام شہردن چیخیب داغلارا یاخین لاشیب لار . بونلار داغلاردا گتتمکدہ اولسونلار بیز قالاق گؤرہ ک سحر نہ اولاجاق .

سحر اولجاق دار قورولوب آمادہ دی و ارباب منتظر کی احمدی زینداندان چیخاریب گتیرسین لر کی آسیلماق واختی دی . جماعتدہ گلیب لر تاماشایا وہای - کوی دن آغیز دئیہنی قولاق ائشیتیمیر . بو آندا بیردن خبر گلدی کی احمد زیندان دان قاچیب دی . جماعت داغیلیب و اربابین حیرصی حیرصین کسیر . گندیب یاخین دان وضع - اوضاع گؤردو کدہ بیلدی کی اونا یاردیم ائدن بیر نفر وار دیر . آمما او دلاور کیمدی فیکری بیر یانا چاتمادی . چوخ دوشوندو کدن سورا دئدی : «گندین عدالتی چوخ احتراملا بورا گتیرین کی بلکہ اونون دیلیندن بیر سؤز آلدیق . عدالت آتاسی نین حضورنا چاتدیقدا ، آتاسی اونون آیاغینا قلیب گولر اوزلہ اونو قارشیلادی و دئدی : «قزیم من کی سنین دوشمانین دئییلہم ، آتانا . آرزوم

سین سعادتین و تو یون گۆرمک دی . سیزین عشقیزین بیر - بیرینه او قدر چوخ اولدوغون گۆره رکن ، اوره گیم دۆزه نمه ییب هر ایکیزی باغیشلا بیرام . تکجه بو گون گۆرموشوک کی بیر نفر احمدین یاردیمینا گلیب اونوزیندانان قورتاریب دی . سنجه او کیم دی بیزه تانیتدیر تا اولارلا پیغام سالیم کی هئچ ندن قورخما ییب گل سین لر تا توی - دوگون توتوب بؤیوک بیر ضیافت وئریم .»

عدالت ماجرانی اول دن آخیرا اوخویارکن بیلدی کی بهرام گلیب احمدی قورتاریب دی و بونلار مندن سؤز چکمک ایسته بیر لر . یوخسا آتام منی ایسته سه ایدی بیرجه جیک بالامی مندن آلیب چایلارا آتمازدی و گۆز یا شلاریم لا منی یال نیز بوراخمازدی . عدالت اوزونو توتوب آتاسینا دئدی : «آتاجان من سؤز لریمی آنجاق سازلا سؤزله آنلادا بیل لم . اؤزوده قول وئره جک سن کی منیم سؤز لریم قورتولما یینجا منله ایشین اولمایا . ارباب گۆردو قول وئرمه سه بو قیزدان سؤز دئنه چیخما یا جاق .

عدالت یئددی تئل یاسمن زولفرلریندن آیریپ باسدی باغری نابو سؤز لری اوخودو :

قادر آلا له امداد ائله

دوشونمز انسان آلیندن

سن اؤزون حق دیوان ائله

بد اصیل دوشمان آلیندن

عرشه قالخیر فریاد - آهیم

سندن آیری یوخ پناهیم

کمک اول اؤزون مولا

قورتار منی سلطان آلیندن

چوخ پریشان حالیم اولار

دائیم قال مقالیم اولار

هئچ ده بنله ظالیم اولار

## داد بٹلہ دوشمان آلیندن

غیب آلیندن وئر حاجتی بیز بولاق بلکہ نجاتی قورتار گینا عدالتی بو گۆزلری قان آلیندن  
 مہدی خاننا بیچاق وورسایدین قانی چیخمازدی . غضب دن ائلہ جوشموشدی کی قان  
 گۆزونون قاباغینی تومتوشدو . بیر قویو واریدی ایچی دولو ایلان ، تیمساح - سوسمار ایله .  
 دوشمان لارین اورا سالدیریب اؤلدوره دی . غلام لارا امر اتندی گۆتورون بونو ایلان چاهی نین  
 باشینا . عدالتی ایلان لار چاهینا گۆتوردو کده آناسی آنلاییب اؤزونو وئردی قاباغا کی مگر  
 آتادا اوولادینی اؤلدوره . مہدی خان االی نین دالیسینان ائلہ بیر سیلله ویردی خاتونا کی  
 یثری گنت خطا دیدہ بو قیزدا ائلہ سندن اولوب . آناسی گۆردو بونون قاباغینی آلایللمہ یه جک  
 قاجدی هارا قاجدی قنبریگ نین ائوبنہ کی مہدی خانین قارداشی ایدی . دئدی : « یئتیر دادیمہ  
 کی مہدی خان عدالتی ایلانلارین ایچینہ آتیر . منیم گوجوم چاتمادی . گل گۆر سن  
 نئیلہ بیرسن ! » قنبر گلدی گۆردی یاپیشیلار قولوندان آتیرلار قویونون ایچینہ . سسلندی آل  
 ساخلاین کی ایشیم وار . مہدی خان دئدی : « آزجا دؤزون گۆروم نہ دئیر » قنبر اونو چکیب  
 قیراغاسؤیلہ دی : « بو غلام لار و آداملار کی اطاعتیندہ دی ، گۆرسه لر کی سن اؤز قیزینادا رحم  
 ائتمی سن اورہ کئلی سندن اوشویوب باشیندان داغیلارلار . » قنبریگ نین سؤزو اونا اثر ائدیب  
 دستور وئردی قیزی دوستاق ائدہ لر . اوزون توتدو غلام لارا کی آمادہ اولون چیخاق شیکارا .  
 اونلار شہردن دیشاری چیخیب شیکارا گنتمکدہ اولسونلار گۆرہ ک احمدلہ بهرام نئیلہ بیرلر .  
 احمدلہ بهرام داغلاردا مسکن سالیب گلیب کئچہ جک دن صحبت ائدیرلر . داغلارین  
 صفاسیندان و اوندا اولان وقاردان - یاراشیقدان صحبت آچارکن ، بهرام سازی دؤشونہ باسیب  
 دئیر : « حمد قولاغ آس گۆر بو داغلاردان منیم سینہ مدہ نہ لر وار . »

تامام عاشیققرین سئیرانگاہی سان

منزیلیم ، مسکنیم ، حیاتیتم داغلار

او ایلک گوندن سیزلرہ انس توتماشام

عزیتیم ، شوکتیم ، بساطیم داغلار

باہار فصلی گول - چیچہ گہ دولارسیز  
 پاییز اولجاق گول رنگدن سولارسیز  
 اینسان گنڈہر سیز یثریزدہ قالارسیز  
 سیزدن روا اولار حاجتیم داغلار  
 بولبول کیمی گول اوستونده اؤتمہسم  
 سال لاردا داش لاردا مسکن توتماسام  
 کؤنلومده کی یتیمہ یتیمہسم  
 قیامتہ قالار حسرتیم داغلار  
 بہرامام احمددن آیری دوشمہرم  
 اؤلونجہ بو سئودان واز کئچمہرم  
 سیز اولماساز دردی کیمہ سؤیلہرم  
 سئوگیلیم ، ہمدمیم ، صحبتیم داغلار

احمد کی قولاغی بہرامین ساز صحبتیندہ ایدی بیردن گؤردو اوزاقدان قرہلتی گلیر .  
 دوربون لہ باخارکن اربابلا غلام لاری گوردو . تنز بہراما خبر وئردی و بہرام باخدیقدہ گوردو  
 جلال - جبروت لا غلام لار اربابی دؤورہ لہ ییب شیکار دالیندا دیلار . احمدلہ بہرام اونلاری  
 ایزلہ ییب گؤردولر بیر چشمہ نین کناریندا بساط قوردولار . بیر عدہ سی شیکارا چیخدی بیرنفرده  
 قالدی اربابا قفہ قلیان جورلہ سین . غلام لار یول آلیب گلیرلر او یثرہ کی احمدلہ بہرام  
 اوردادیلار . احمدلہ بہرام پوسقویا یاتیپ اونلاری گؤزلہ دیلر . بہرام دئدی سن بوردا قال و  
 بوتوردان موغہ ییت اول کی من اونلاری آتدان سالارکن ، توری چک اونلارین اوستونہ  
 قاجماقا ماجال لاری اولماسین . بہرام اوخو قویدو کمانا و غلام لارین بیرینی ووروب یثرہ  
 سالدی . او بیرری غلام لار آتدان یئنیب اونون دؤورہ سینی آلا رکن احمد یئیریپ توری آتدی  
 اونلارین اوستونہ و دبہ شمک لرینہ ماجال اولمادی . بہرام لا بیرلیکدہ غلام لاری کندیرلہ ییب  
 اربابین ہاوارینا گنتدیلر . اربابین گؤزو بہراما ساتاشاندا گوردو جوان نہ جور جوان ، بوغ لار



بورما چکیب گندیب قولاقلاری نین دالینا و گۆزلری نین غضیبندن خوف اوتورور اینسان جانینا .  
 مهدی خان سسلندی : « جوان سۆزون ندیر ؟ » دئدی : « سۆزوم اودور کی عدالتی یاریم  
 ساعاتاجان گتیره سن بورایا ایشیم وار. » مهدی خان دئدی : « بو کئفده کی آل قولومو  
 باغلاب سیز نه سایاق گندیب اونو گتیره لی یم ؟! » بهرام اربابی وادار ائدی اؤز دست خطی له  
 قارداشی قنبره نامه یازسین کی عدالتی دوستاقدان چیخاریب داغلاردا کی سئیرانگاہه گتیرسین  
 . « مکتوبو وئردیلر غلاما آپاراسین قنبره .

قنبریگ مکتوبو آلیب او خودوقدان سورا چوخلی سئوینیب گئدیر کی عدالتی دوستاقدان  
 چیخارسین . عدالت عمی سینی قارشیسیندا گۆروب ایشین نه اولدوسونو بیلدیک دن سورا ، بو  
 قورتولوش و موشتولوق ایچون عمی سی نین آل لری نی اؤپوپ دوشورلر یولا .

قایداق گۆره ک بهرام لا احمد نئله بیر لر . اولومون قورخوسو اربابین جانینا دوشوب  
 سورونه - سورونه گلیر دوشور بهرام لا احمدین قیچ لارینا . آمما بهرام ، آجیمادان ائله تپیک  
 گۆپسه بیر مهدی خانین اوز - گۆزوندن کی آغزی بونونون قانی قاریشیر بیر - بیرینه و سازلا  
 - سۆزله اربابا بئله دئیر :

بیر عرضیم وار ارباب سنه سؤیلا ییم  
 هر ایشین سونونو بیله سن گرک  
 عرض حالی سنه بیان ائله ییم  
 آدینی روزگاردان سیله سن گرک  
 هر زمان بار وئرمز ظولمون آغاجی  
 کیم لر باشا وئریب تختی نن تاجی  
 احمد قارداشی یام اؤزوم بیر اووچی  
 توروما دوشوب سن اؤله سن گرک  
 بهرامام کسلیب قراریم داهی  
 مرد ایگیت لر اُلدن وئرمز انصافی

شیمدی گلمزسه عدالت واللاھی

اؤلوم قورخوسوندان اسه سن گرک

عدالتین گلمه سی اوزونا چکیب احمدله بهرامین دوزومو دولوب ال آتدیلارقبضه شمشیره کی اربابی یئر اوزوندن یوخ انده لر کی عدالتین سسی قولاقلاریناچاتدی . احمدله بهرامین آل لری سوسدالیب شمشیرلر دوشدولر یثره . احمدقاجدی عدالتین قاباغینا و اونو ساغ - سلامت گوردوکده گوزباشلاری سئل اولوب عمانه دؤندی . آمما روشنی کی اونون قوجاغیندا گورمه دی دنیا بیر آندا یخیلیدی باشینا . روشن ین آدی احمدین دیلینه گلدیکده عدالت دوزمه ییب ال آتدی قیلینجا یومولدو اربابین اوستونه کی بو اوشاقی مندن آلیب چایا آتدیردی . احمدین گؤزلرینی قان توتوب یومولدی قیلینجی عدالتدن آلیب اربابی اوزواؤلدوره کی قنبریگی سسی اونلاری ساخلاشدیردی . دئدی : « مژده لر اولسون کی اوغلونوز « روشن » ساغ سلامت دی . قیزیل گوموش له غلام لاری توولاییب روشنی اونلارین آلیندن قورتارمیشام . غلام لاری یوللارام کی ایندی اونو گتیرسن لر . »

بو سؤزدن احمدله عدالت چوخلی سئوینسه لرده بهرام دئدی :

«سیزده اؤلدورمه سز من اؤلدوره جه یم . بوردان قورتولوب گنت سه نیز قورخوم بودور کی گنته همان او یونلار باشی نیزا گله . قیین بو ظالیمه آجیماین اونا . اؤلدورون کی شرین کؤکو کسلیسین !»

مهدی خان گؤزلرینی عدالتین اوزونه تیکدیکده میلچک کانادی جان آتاسینا رحمی گلدی .

دئدی قولاق آس بهرام قارداش گور نه دئیرهم :

بیر عرضیم وار سنه وفالی قارداش

بو ظالیم بابانی باغیشلا منه

ایگیت لرده باغیش خاروارلا اولی

بو ظالیم بابانی باغیشلا منه

آغلاماقدان جان جسدن اوزولدی

خزان ووردی باغ باغچام دا پوزولدی  
اولاجاق لار باشیمیزا یازیلدی  
بو ظالیم بابانی باغیشلا منه  
بهرام دئدی :

« باغیشلاسام گؤیلوم قرار توتماز . بو آدمی کی من گؤردوم بوایش لردن آل چکه سی  
دئیل . اؤز نوه سینه رحم ائتمه ین کیسمه یه رحم ائتمه ز! »

بو آنلاردا ایدی کی غلام لار روشنی گتیریب تحویل وئردیلر . ارباب سسلندی :

« اؤلدورون منی کی بو آندان سورا ، یاشاماق منه حرام دیر . کیسمه نین اوزونه باخاجاق  
گؤزوم قالما ییب داها . آما اگر باغیشلا ییب یاشاندیز منی ، سؤز وئیرم باشقا بیر آدم اولام .  
رعیت لرین مالین - مولکون قایتاراجام ونجه کی قیزیمن آدی عدالت دیر حیایمدا ادا آن  
چوخ سئودیکیم ایش عدالت اولاجاق دیر . وجدان آغریسی ، آغیر بیرزاد دیر . سانکی عؤمور  
بو یو یاتمیش بیر اینسانی سیز آیتدی نیز . »

بهرامین ایسته گیله میرزالار گلهر کن رعیت لرین حضوروندا ارباب اؤز دئدی کلرنی  
مکتوب لاشدیردی . احمدین آتا - آناسی داقایدیب ائل - اوبانین شن لیگی له بیرلیکده احمدله  
عدالته توی توتدولار .

بهرام بیر مدت همداندا قالدیقدا سورا ، احمد و عدالت ایله وداع لاشدی و روشنی باغرینا  
باسیب خوش گله جک لر آرزولادی . اونلار آرزولارینا چاتان کیمی ، آلاسه هامینی آرزوسونا  
یتیر سین .